

Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat van 15 januari 2026, nr. IENW/BSK- 2025/322054, tot wijziging van de Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen (tunnelcategorisering van de wisselbuis van de Gaasperdammertunnel)[KetenID WGK028572]

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op de artikel 24, eerste lid, van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen en artikel 2, eerste lid, van het Besluit vervoer gevaarlijke stoffen;

BESLUIT:

ARTIKEL I

Aan artikel 3, derde lid, van hoofdstuk II van bijlage 2 bij de Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel b door een puntkomma, een onderdeel toegevoegd, luidende:

- c. de wisselbuis (A9 Z) van de Gaasperdammertunnel, gelegen in de A9 te Amsterdam.

ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 15 maart 2026.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat – Openbaar Vervoer en Milieu,
A.A. Aartsen*

TOELICHTING

1. Aanleiding en hoofdlijnen van de regeling

Deze regeling strekt tot wijziging van de Regeling vervoer over land van gevaarlijke stoffen (hierna: VLG) in verband met de tunnelcategorisering van de wisselbuis van de Gaasperdammertunnel.

De aanleiding voor deze wijziging is de opening van de wisselbuis van de Gaasperdammertunnel per 15 maart 2026. De overige tunnelbuizen zijn gefaseerd opengedaan en sinds 23 november 2020 in gebruik voor alle verkeer zonder beperkingen. De Gaasperdammertunnel is een landtunnel waar de Rijksweg A9 doorheen loopt. De tunnel ligt in het traject Holendrecht-Diemen, ter hoogte van Amsterdam Zuidoost en is circa 3 kilometer lang. De tunnel heeft twee hoofdbuizen, twee parallelbuizen en één wisselbuis met één rijstrook.

2. Inhoud van de regeling en verhouding tot andere regelgeving

De Overeenkomst voor het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg (hierna: ADR) en categorisering tunnel

Het ADR onderscheidt vijf tunnelcategorieën¹, die van elkaar verschillen in de mate waarin beperkingen gelden voor het vervoer van gevaarlijke stoffen door de tunnel. Indien een bevoegde autoriteit (in Nederland de Minister van Infrastructuur en Waterstaat; hierna: minister) beperkingen oplegt voor het vervoer van gevaarlijke stoffen door een wegtunnel, moet de minister de betrokken tunnel indelen in één van de in het ADR gedefinieerde tunnelcategorieën. Het ADR onderscheidt de volgende tunnelcategorieën:

- A: geen beperkingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;
- B: beperking voor gevaarlijke goederen die aanleiding kunnen geven tot een zeer grote explosie;
- C: beperking voor gevaarlijke goederen die aanleiding kunnen geven tot een grote of zeer grote explosie of het vrijkomen van een grote hoeveelheid giftige stoffen;
- D: beperking voor gevaarlijke goederen die aanleiding kunnen geven tot een (zeer) grote explosie, het vrijkomen van een grote hoeveelheid giftige stoffen of een grote brand;
- E: beperking voor alle gevaarlijke goederen behalve voor een aantal met name genoemde stoffen.

Met de VLG wordt uitvoering gegeven aan deze bevoegdheid en vindt tunnelcategorisering plaats door opname van de in bijlage 2 van de VLG opgenomen lijsten. Indien de minister het vervoer van gevaarlijke stoffen door een bepaalde wegtunnel wil beperken, moet de tunnel in de VLG worden opgenomen onder tunnelcategorie B, C, D of E. Ingeval er geen beperkingen worden gesteld, valt een wegtunnel onder tunnelcategorie A. Uit het ADR volgt dat de minister een tunnel in meerdere categorieën kan indelen.

Voor de indeling van wegtunnels in de categorieën van het ADR wordt de Circulaire vervoer gevaarlijke stoffen door wegtunnels² toegepast. Bij de indeling van tunnelcategorisering wordt het ADR toegepast en wordt het vervoer van gevaarlijke stoffen zo min mogelijk beperkt.

Bijzondere situatie Wisselbuis Gaasperdammertunnel

Uit het ADR volgt dat bij de indeling van een tunnel rekening moet worden gehouden met de kenmerkende eigenschappen van een tunnel. Bij landtunnels op een gevaarlijke stoffenroute zoals de Gaasperdammertunnel, is het uitgangspunt dat deze worden ingedeeld in tunnelcategorie A. De Gaasperdammertunnel is gefaseerd opengedaan en de hoofd- en de parallelbuizen zijn sinds 23 november 2020 in gebruik voor alle verkeer zonder beperkingen van vervoer van gevaarlijke stoffen (tunnelcategorie A). De voorziene opening van de wisselbuis van de Gaasperdammertunnel gaf aanleiding tot het beoordelen van de tunnelcategorisering van deze wisselbuis.

Wisselbuis tunnelcategorie E

Normaliter zou ook voor deze tunnelbuis geen beperking voor het vervoer van gevaarlijke stoffen gelden. Vanwege de aansluiting van de wisselbuis op de wisselbaan die om verkeersveiligheidsredenen gesloten is voor alle vrachtverkeer, en om het juridische kader in dit opzicht bij dat verbod te laten

¹ In specifiek randnummer 1.9.5.2.2 van de Overeenkomst voor het internationale vervoer van gevaarlijke goederen over de weg (hierna: ADR).

² Circulaire vervoer gevaarlijke stoffen door wegtunnels van 14 december 2012, Stcrt. 2013, 7028.

aansluiten, is besloten om de wisselbuis in te delen in tunnelcategorie E. Hierdoor is de wisselbuis gesloten voor vrijwel alle vervoer van gevaarlijke stoffen, uitgezonderd gevaarlijke stoffen in kleine hoeveelheden die onder de vrijstellingsgrenzen van het ADR vallen. Dit gaat bijvoorbeeld om beperkte hoeveelheden gevaarlijke stoffen, bedoeld voor consumentenverkoop of onderhoud, lege verpakkingen van gevaarlijke stoffen en niet gevaarlijke ladingen.³ Met tunnelcategorie E wordt ook het bulkvervoer van stoffen, wat onder categorie D wel mogelijk zou zijn, in de wisselbuis uitgesloten.

Ten aanzien van het sluitend wettelijk kader wordt het belangrijk geacht dat ook voor de hulpdiensten buiten twijfel staat, dat er geen (bulk)vervoer van gevaarlijke stoffen door de wisselbuis van de tunnel mag. Door de wisselbuis in tunnelcategorie E in te delen, is het merendeel van de risico's voor een grotere brandlast bij een brand in die buis uitgesloten en kunnen de hulpdiensten bij een eventuele brand in de wisselbuis rekening houden met de beperking tot een kleine brand zonder grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen. Hiermee wordt ook aangesloten bij het tunnelveiligheidsplan van de Gaasperdammertunnel dat onderdeel uitmaakt van het tracébesluit.⁴

De categorisering van de wisselbuis van de Gaasperdammertunnel is tot stand gekomen door de wisselbuis van de Gaasperdammertunnel op te nemen in artikel 3, derde lid, van hoofdstuk II van bijlage 2 bij de VLG. Hierdoor wordt de wisselbuis (A9 Z) van de Gaasperdammertunnel ingedeeld in categorie E van het ADR.

De Gaasperdammertunnel kent daarmee twee tunnelcategorieën, bestaande uit de hoofd- en parallelbanen (tunnelcategorie A) en de wisselbuis (tunnelcategorie E). De categorisering van de hoofd- en parallelbuizen van de Gaasperdammertunnel blijft met de opening van de wisselbuis ongewijzigd en het vervoer van gevaarlijke stoffen door de hoofd- en parallelbuizen blijft nog steeds mogelijk. Er zijn daarmee voldoende geschikte en beschikbare alternatieve routes voor het vervoer van gevaarlijke stoffen.

3. Uitvoering, toezicht en handhaving

De Inspectie Leefomgeving en Transport is in algemene zin belast met het toezicht en de handhaving omtrent het vervoer van gevaarlijke stoffen. Voor de ILT verandert er niets in de taken.

4. Regeldrukkosten en bedrijfseffecten

Door de tunnelcategorisering van de wisselbuis van de Gaasperdammertunnel kan door deze specifieke tunnelbuis geen vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvinden, dit betekent niet dat er minder typen vervoer van gevaarlijke stoffen door de Gaasperdammertunnel kunnen rijden, omdat gebruik kan worden gemaakt van de andere tunnelbuizen van de desbetreffende tunnel. De tunnelcategorisering levert dan ook geen additionele regeldrukkosten op voor het bedrijfsleven.

In het geval dat de gehele Gaasperdammertunnel gestremd is, wordt het verkeer omgeleid via de A1/A10/A2 en A4. Lokaal verkeer in Amsterdam-Zuidoost wordt via lokale wegen en omleidingsborden richting de A1 en A2 geleid.

De wijziging in de regeling brengt geen substantiële veranderingen in regeldrukkosten en bedrijfseffecten teweeg.

Deze regeling is niet aangeboden voor advies aan het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) omdat de tunnelcategorisering geen regeldrukeffecten tot gevolg heeft.

5. Consultatie

Er is afgezien van internetconsultatie, omdat dit niet in betekenende mate had kunnen leiden tot aanpassing van het ontwerp van deze wijzigingsregeling.

De tunnelveiligheidsplannen en de bijbehorende risicoanalyses zijn afgestemd op de tunnelcategorisering. Betrokken belanghebbenden, zoals de gemeente Amsterdam en de Commissie Transport Gevaarlijke Goederen (CTGG), zijn geconsulteerd in het proces en hebben ingestemd met de tunnelcategorie van de wisselbuis.

³ ADR, randnummer 1.9.5.2.2, tabel A in hoofdstuk 3.2.

⁴ Zie voor meer informatie Staatscourant 2011, 5779

6. Inwerkingtreding

Er is afgeweken van de vaste verandermomenten en van de vaste invoeringstermijn van ten minste twee maanden. Dit is gerechtvaardigd, omdat de wijziging van de VLG gelet op de doelgroep, aanmerkelijke ongewenste publieke en private nadelen voorkomt (aanwijzing 4.17, vijfde lid, onderdeel a, van de Aanwijzingen voor de regelgeving). De wisselbuis van de Gaasperdammertunnel is met ingang van 15 maart 2026 open en is vanaf dat moment geschikt voor personenvervoer en bestelbussen. Vrachtwagens en vervoer van gevaarlijke stoffen zijn niet toegestaan met uitzondering van een aantal stoffen in kleine hoeveelheden zoals eerder toegelicht. De beperking van het vervoer van gevaarlijke stoffen is mogelijk vanaf het moment dat de categorisering in de VLG is aangepast. Het is daarom van belang dat deze regeling spoedig in werking treedt.

*De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat – Openbaar Vervoer en Milieu,
A.A. Aartsen*